

RAT • ESTONIA



TOOPUNALIPU
EESTI NSV
AKADEEMILINE
BALLETI-



ORDENIGA
RIIKLIK
OOPERI- JA
TEATER

„ESTONIA”

P. TŠAIKOVSKI

Jevgeni Onegin

Lüürilised stseenid 3 vaatuses 7 pildis

Libreto: P. Tšaikovski ja K. Šilovski
(A. Puškini samanimelise værssromaani järgi)

Eestikeelse teksti redigeerijad:

Maimu Linnamägi (koorid) ja Aino Otto (soolopartiid)

1966

БИБЛИОГРАФИЧЕСКАЯ
ЖУРНАЛЫ
СОВРЕМЕННОСТИ
СТАРИНА

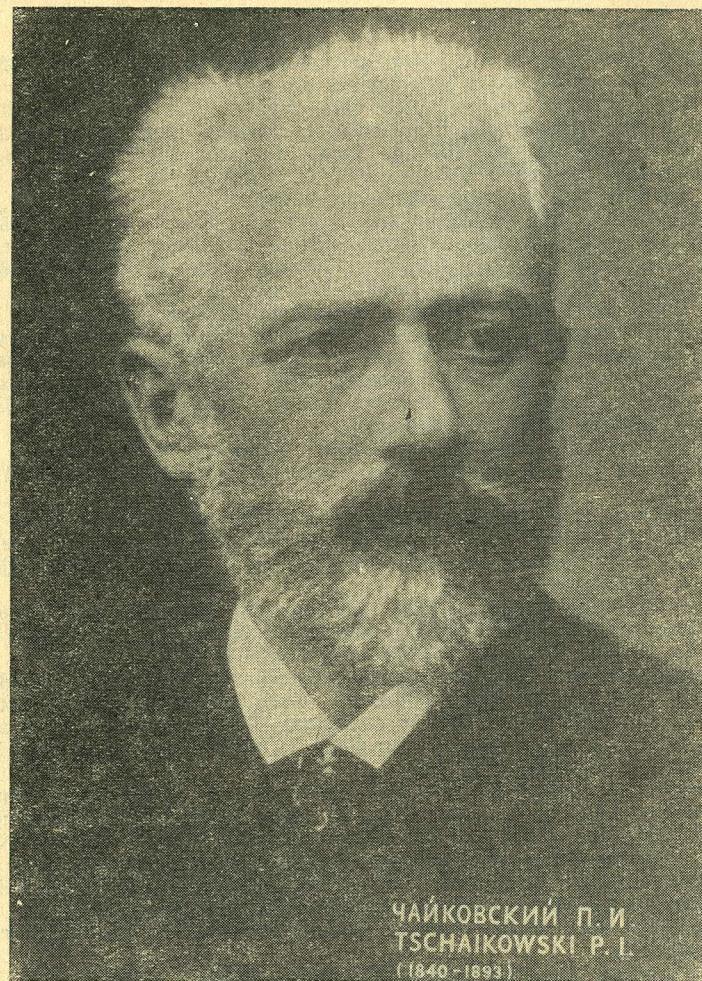
ДАМОТЕЗ



ОФИЦИАЛЬНОСТЬ
МАЧИТОВА
ВСЕЛЕНСКОГО
СИЧАЯ

БИБЛИОГРАФИЧЕСКАЯ
ЖУРНАЛЫ СОВРЕМЕННОСТИ

БИБЛИОГРАФИЧЕСКАЯ ЖУРНАЛЫ
СОВРЕМЕННОСТИ
СТАРИНА
СОВРЕМЕННОСТИ
СТАРИНА



ЧАЙКОВСКИЙ П. И.
TSCHAIKOWSKI P. I.
(1840-1893)

«Sa ei usu, kuidas ma põlen kannatamatusest asuda selle süzee kalale... Kui tohutu palju poeesiat on «Oneginis». Ma pole eksiarvamusel, ma tean, et selles ooperis tuleb vähe lavalisi efekte ja liikumist. Kuid süzee üldine poeetilisus, inimlikkus ja lihtsus koos geniaalse tekstiga teevad need puudused kuhjaga tasa,» kirjutas Pjotr Iljits Tšaikovski oma vennale Modestile 18. mail 1877. a. Selles kirjas mainitakse «Oneginit» Tšaikovski kirjavahetuses esmakordsest.

Töö laabus harukordset häästi. Juba 15. juunil lõpetas Tšaikovski eskiisides ooperi esimese vaatuse. Ainult helilooja õnnetu abiellumise ning ootamatu haigestumise töttu lükkus teose valmimine mõne aja vörra edasi. Punkt ooperile pandi 20. jaanuaril 1878. a.

Et ooperisse kätketud poeessia ning nooruslikud tegelaskujud saaksid võimalikult täepärase kehastuse, ei andnud Tšaikovski «Onegini» parti-tuuri mitte rutiinist läbiimbunud imperaatorlikeste teatritesse, vaid ooperi esietendus toimus 17. märtsil 1879. a. Moskva Konservatooriumi üliõpilaste ettekandes. Etendust juhatas Konservatooriumi direktor, tundtud pianist Nikolai Rubinstein.

Alles poolteise aasta pärast jõudis «Onegin» Moskva Suure Teatri lavale ning 1884. a. toimus tema esimene ettekanne Peterburi Maria Teatris.

Esimeste suuremate lavastuste hulgas, milledega algas «Estonia» teatris operikunsti tõsisem viljelemine, oli ka «Jevgeni Onegin». 17. veebruaril 1920. a. toimunud esietendust juhatas Raimund Kull, lavastajaks oli Alfred Sällik.

Tatjanat laulsid Helmi Einer ja Ludmilla Hellat-Lemba, Olgana esimes draamanäitleja Mizi Möller-Annu (Mari Möldre), Oneginina Benno Hansen, Lenskina Alfred Sällik ning Greminina Karl Viitol.

Pärast seda on «Jevgeni Onegin» «Estonias» lavale toodud veel neljal korral: 1926. a. (dirigent Raimund Kull, lavastaja Hanno Kompus), 1934. a. (dirigent Verner Nerep, lavastaja Hanno Kompus), 1944. a. (dirigent Priit Nigula, lavastaja Eino Uuli) ja 1949. a. (dirigent Priit Nigula, lavastaja Aleksander Viner).

Nendes lavastustes on laulnud peaosi Marta Rungi, Olga Torokoff-Tiedeberg, Olga Lund, Elsa Maasik, Meta Kodanipork, Linda Sellistemägi (Tatjana), Hella Jurikson, Olga Gutman, Jenny Siimon, Nadežda Sillar, Enna Maripuu, Ludmilla Issakova (Olga), Aleksander Arder, Vootele Veikat, Tiit Kuusik, Georg Ots (Onegin), Aleksander Viikholm, Martin Taras, Aarne Viisimaa, Jaan Haabjärv, Enno Eesmaa, Viktor Gurjev (Lenski), Sergei Herman, Benno Hansen, Ott Raukas, Aaro Pärn (Gremin) jt.

Huvitav on lisada ka seda, et «Onegini» esietendusega 7. nov. 1944. a. alustas «Estonia» teater uesti oma tööd saksa okupantidest vabastatud Tallinnas ning viiele inimesele 1949. a. lavastusest (A. Viner, M. Kodanipork, T. Kuusik, G. Ots ja M. Taras) määrati Riiklik preemia.

Tegelased:

Larina, mõisaproua	Liidia Panova ✓
Tatjana } tema Olga tütreid	Linda Sellistemägi ✓
Filipjevna, njanja	Maarja Haamer Tiina Jaaksoo Haili Sammelselg ✓
Jevgeni Onegin	Eve Neem Urve Tauts ✓
Lenski	Linda Köögard Aleksandra Pranno ✓
Vürst Gremin	Illart Orav
Roodülem	Eesti NSV rahvakunstnik Viktor Gurjev
Zaretski	Ivo Kuusk ✓
Triquet, prantslane	Uno Kreen Teo Maiste ✓
Guillot, kammerterener	Ants Aasma Ervin Kärvet ✓
	Uno Kreen ✓ Arne Mikk
	Eesti NSV rahvakunstnik Viktor Gurjev ✓ Enno Eesmaa
	Valter Luts Vello Viisimaa ✓

Talupojad, mõisnikud, ohvitserid, ballikülalised.

Tegevus toimub külas ja Peterburis 1820. aastatel

Etenduse juht — August Sepp

Orkestri kontsertmeister — Eesti NSV teen. kunstnik Hugo Schüts

Dirigent — Eesti NSV teen. kunstitegelane
Vallo Järvi

Lavastaja — Eesti NSV teen. -kunstitegelane Paul Mägi
Kunstnik — Eldor Renter

Koormeistrid — Uno Järvela ja Ira Trilljärv
Ballettmeister — Herman Gorohovnikov

Kontsertmeistrid — Eesti NSV teen. kunstnik
Tekla Koha ja Raivo Kursk



Vallo Järvi